

İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Ceza Hukuku Özel Hükümler Dersi
Final Sınavı Soruları
İkinci Öğretim - 21.05.2018, 17:00

Açıklamalar: Sınav süresi 2 saattir. Bir tam tabaka daha ek kâğıt alabilirsiniz. Tükenmez kalem kullanınız ve yazınızın okunaklı olmasına özen gösteriniz. Başarılar dileriz.

OLAY

A tarafından imzalı 2 adet boş çek yaprağı, ayrı yaşadığı eşi B tarafından, 20.000 TL tedbir nafakası alacağına karşılık olarak, A'nın bir süredir kaldığı otel odasından gece gizlice girilerek alınır. Daha sonra B çekleri doldurup bankadan tahsil etmesi için arkadaşı C'ye verir. C imzalı boş çeklerin her birinin yalnızca bedel kısmına 10.000 TL yazarak farklı zamanlarda bankaya ibraz etmeyi düşünür. C, çeklerden birini bankaya ibraz ettiği sırada banka memuru çekin gerekli unsurları taşımadığını görür, C'den de şüphelenerek çeki el koyar ve herhangi bir ödeme yapmaz. Bunun üzerine C yakalanacağından korkarak diğer çeki bankaya ibraz etmekten vazgeçer. İstedikleri menfaati temin edemeyen B ve C, bilgisayar mühendisi olan D'den, A'nın banka hesabına internet üzerinden erişerek hesaptaki parayı kendi hesaplarına aktarmasını isterler. D uzun uğraşlar sonucunda A'nın banka hesabına ulaşır ancak hesaptaki parayı transfer edeceği sırada sistem bozulur ve tüm hesap bilgileri silinir.

Yapılan soruşturma sonucu A, bu fiillerden haberdar olur. Vergi müfettişi olan A, vergi mükellefi C'yi mali araştırmaya tabi tutar ve ödemediği vergi borçlarının olduğunu tespit eder. Bunun üzerine ortak arkadaşları E vasıtasıyla haber göndererek vergi cezası kesmemesi karşılığında yüklü miktarda para talep eder. C, talebi kabul etmiş gibi görünerek durumu Savcılığa bildirir.

Soru: Yukarıdaki olayda yer alan kişilerin cezai sorumluluğunu, bu yıl derste anlatılan suç tiplerini esas alarak, suç inceleme yöntemine göre değerlendiriniz.

Metin Sorusu: Türk Ceza Hukuku Reformu bağlamında; cinsel suçlarda ilginin rızasının etkisini her bir suç açısından ayrı ayrı açıklayınız.

CEVAPLAR

Birinci Olay

(Toplam 11)

I. OLAY VE HUKUKİ SORUN

A'nın bir süredir yaşadığı otel odasına, ayrı yaşadığı eşi B tarafından gizlice girilmesi *Konut Dokunulmazlığının İhlali Suçu* bakımından değerlendirilir. (1+1)

II. KORUNAN HUKUKİ DEĞER

Konut dokunulmazlığının ihlali suçu ile korunan hukuki değer, kişilerin konutlarında başkalarının müdahalelerinden uzak olarak huzur ve güven içinde yaşama haklarıdır.

A. SUÇUN TEMEL UNSURLARI

1. Maddi Unsurlar

a. Suçun Konusu: Konut dokunulmazlığının ihlali suçunun konusunu konut ve eklentileri ile açık bir rızaya gerek duyulmaksızın girilmesi mutlak olan yerler dışında kalan işyerleri ve eklentileri oluşturmaktadır. (1) Olayda otel odasının konut olarak kabul edilip edilmeyeceği tartışılmalıdır. Konutun devamlı veya geçici olarak kullanılmasının bir önemi yoktur. Bu yönde bir özgülleme iradesi bulunmalıdır. Otel odasında geçici olarak kalınması konut olarak kabulünü engellemeyecektir. (1) Nitekim olayda da A bir süredir eşinden ayrı olarak otel odasında yaşamaktadır. Yaşam alanına tahsis amacı vardır. Bu nedenle de A'nın yaşadığı otel odası konut niteliğindedir. (1)

b. Fiil: Konut dokunulmazlığının ihlali suçunun fiil unsuru bir kimsenin konutuna veya eklentisine rızaya aykırı olarak girmek veya rıza ile girdikten sonra çıkmamaktır. (2)

Olayda, ayrı yaşadığı eşi B tarafından A'nın bir süredir kaldığı otel odasına gizlice girilmiştir. Eşler birbirine karşı konut dokunulmazlığı suçunu işleyemez. Ancak otel odası ortak konut olmadığından B'nin otel odasına girme yetkisi bulunmamaktadır. Ayrıca tedbir nafakası verildiğinden ayrılık kararı verilmiş olduğunu anlamaktayız. Zaten ayrı yaşamaları ve odaya gizlice girmesi A'nın rıza göstermeyeceğini gösterir ve varsayılan rızadan da bahsedilemez. Rızaya aykırı olarak girmek şeklinde fiil unsuru gerçekleşmiştir. (2)

c. Fail: Konut dokunulmazlığının ihlali suçunun faili herkes olabilir. Olayda fail B'dir.

d. Mağduru: Konutta yaşayan ya da oturma hakkı sahibi kişiler bu suçun mağdurdurlar. Olayda mağdur A'dır. (1)

2. Manevi Unsur

Konut dokunulmazlığının ihlali suçunun manevi unsuru kasttır. B kasten hareket etmiştir.

3. Hukuka Aykırılık Unsuru

Olayda herhangi bir hukuka uygunluk nedeni bulunmamaktadır.

B. NİTELİKLİ UNSURLAR

Suçun gece vakti işlenmesi cezada artırırma gidilmesini gerektiren bir nitelikli haldir. B olayda da belirtildiği üzere gece vakti A'nın kaldığı otel odasına girmiştir. (1)

C. KUSUR

Olayda kusur ile ilgili değerlendirilmesi gereken bir sorun yoktur.

D. SUÇUN ÖZEL GÖRÜNÜŞ BİÇİMLERİ

1. Teşebbüs

Olayda teşebbüs ile ilgili değerlendirilmesi gereken bir sorun yoktur.

2- İştirak

Olayda iştirak ile ilgili değerlendirilmesi gereken bir sorun yoktur.

3- İçtima

Olayda içtima ile ilgili değerlendirilmesi gereken bir durum yoktur.

İkinci Olay

(Toplam 22)

I. OLAY VE HUKUKİ SORUN

A'nın imzasının bulunduğu 2 adet boş çek yaprağının B tarafından doldurulup bankadan tahsil için C'ye verilmesi ve C'nin bedel kısmını doldurarak farklı zamanlarda bankaya ibraz etmesi *açığa atılan imzanın kötüye kullanılması ve resmi ve özel belgede sahtecilik suçları* bakımından değerlendirilecektir.

(1+1)

II. KORUNAN HUKUKİ DEĞER

Açığa atılan imzanın kötüye kullanılması ve belgede sahtecilik suçları ile korunan hukuki değer kamu güvenidir.

A. SUÇUN UNSURLARI

1. Maddi Unsurlar

a. Konu: Açığa atılan imzanın kötüye kullanılması suçu bakımından suçun konusunu belirli bir tarzda doldurulup kullanılmak üzere kendisine teslim olunan imzalı ve kısmen veya tamamen boş bir kağıt oluşturmaktadır. Bu suçun oluşabilmesi için, söz konusu kağıdın imza sahibi kişinin iradesiyle faile verilmiş olması gerekmektedir. (1) İmzalı ve kısmen veya tamamen boş bir kağıdın hukuka aykırı olarak ele geçirip veya elde bulundurup da hukuki sonuç doğuracak şekilde doldurulması halinde kişi, belgenin niteliğine göre, özel veya resmi belgede sahtecilik hükümlerine göre cezalandırılır. (1)

Olayda da çek B tarafından hukuka aykırı olarak ele geçirilip hukuki sonuç doğuracak şekilde doldurulduğundan incelemeye özel veya resmi belgede sahtecilik suçundan devam edilecektir.(1)

Belgede sahtecilik suçlarının konusunu ise belge oluşturmaktadır. Belge de resmi belge, özel belge ve resmi belge hükmündeki özel belgelerden oluşmaktadır. (1) Olayda suçun konusunu çek oluşturmaktadır.(1) Çek, esasında özel belge niteliğinde olmakla birlikte, kanunda, özel belgede sahtecilik suçunun konusunun, emre veya hamile yazılı kambiyo senedi, emtiayı temsil eden belge, hisse senedi, tahvil veya vasiyetname olması halinde, resmi belgede sahtecilik suçuna ilişkin hükümler uygulanacağı düzenlenmiştir. (2) Bu tür özel belgeler, resmi belge hükmünde belge olarak kabul edilmektedir. (1)

Bununla birlikte, resmi belge hükmündeki belgelerin, hususi kanunlarında belirtilen zorunlu unsurları taşımaması durumunda, özel belgede sahtecilik suçuna ilişki hükümler uygulanacaktır. Olayda çekin zorunlu unsurları bulunmadığından özel belgede sahtecilik suçları bakımından inceleme yapılmalıdır. (2)

b. Fiil: Bu suç çok hareketli suç niteliğinde olup, özel belgeyi sahte olarak düzenlemek veya gerçek bir özel belgeyi başkalarını aldatacak şekilde değiştirmek seçimlik hareketlerinden biri ile birlikte kullanma fiilinin de işlenmesi gerekmektedir.(3) Kullanmadan ise, belgenin bir hukuki ilişkide dikkate alınmasını sağlamaya çalışmak anlaşılmalıdır.

Olayda B, sadece imza bulunan çek yaprakları doldurup bankadan tahsil etmesi için C'ye vermiştir. C'de meblağ kısmını doldurarak, sahte bir özel belge düzenlemiştir. Ayrıca C çeklerden birini tahsil etmek için bankaya ibraz ederek kullanma fiilini de gerçekleştirmiştir. (1) Diğer çeki ise bankaya ibraz etmekten vazgeçmiş olup, mesele teşebbüste tartışılacaktır.

c. Fail: Herkes tarafından işlenebilen bir suçtur. Olayda fail C'dir. *(B için bakınız iştirak)*

d. Mağdur: Belgede sahtecilik suçlarında mağdur toplumu oluşturan herkeştir. Bununla birlikte, suçun sonucunda belirli gerçek kişiler de zarar görmüşse, bu kişiler de mağdur olarak kabul edilmektedir. Bu açıdan A suçun mağdurdur. *(1)*

2. Manevi Unsur: Kasten işlenebilir. C, olayda belgeyi düzenleme ve kullanma fiillerinin bilerek ve isteyerek gerçekleştirmiştir.

3. Hukuka Aykırılık Unsuru: Herhangi bir hukuka uygunluk sebebi bulunmamaktadır.

B. SUÇUN ÖZEL GÖRÜNÜŞ BİÇİMLERİ

1. Teşebbüs

Olayda C yakalanacağından korkarak diğer çeki bankaya ibraz etmekten vazgeçmiştir. Bir görüşe göre kullanmaya ilişkin icra hareketi olmadığından teşebbüs de yoktur. Diğer bir görüşe göre ise çok hareketli suçlarda kastın kullanmayı da kapsamı şartıyla ilk hareketin tamamlanmış olması teşebbüs açısından yeterlidir. Gönüllü vazgeçme de olmadığından elinde olmayan nedenlerle tamamlayamadığından teşebbüs vardır. *(2)*

2- İştirak

Olayda B azmettiredir. *(1)*

3- İçtima

Bir suç işleme kararı kapsamında aynı suçun aynı mağdura karşı birden fazla kez işlenmesi durumunda zincirleme suç söz konusu olabilir. Olayda teşebbüsün olduğu kabul edilirse zincirleme suç vardır. *(2)*

Üçüncü Olay

(Toplam 26)

I. OLAY VE HUKUKİ SORUN

Bilgisayar mühendisi olan D'nin A'nın banka hesabına girmesi ve hesaptaki parayı transfer edeceği sırada sistemin bozularak tüm hesap bilgilerinin silinmesi *Bilişim Sistemine Girme* ve ayrıca *Bilişim Sistemindeki Verilere Müdahale* suçları bakımından değerlendirilir. *(1+1)*

II. KORUNAN HUKUKİ DEĞER

Bu suçlar ile korunan hukuki yarar bilişim sistemlerinin güvenliğidir.

A. SUÇUN TEMEL UNSURLARI

1. Maddi Unsurlar

a. Suçun Konusu: Bilişim Sistemine Girme suçunun konusu bilişim sistemidir. Bilişim sistemi, verileri toplayıp yerleştirdikten sonra bunları otomatik işleme tabi tutma olanağı veren manyetik sistemlerdir.(1) Olayda banka sistemi bir bilişim sistemidir. (1) Bilişim Sistemindeki Verilere Müdahale suçunun konusu ise, bilişim sistemindeki veriler olup sistemdeki her türlü bilgi bu kapsamdadır. Olayda da sistemdeki hesap bilgileri suçun konusudur. (1)

b. Fiil: Bilişim Sistemine Girme suçunun fiil unsuru bilişim sisteminin bütününe veya bir kısmına, hukuka aykırı olarak girmek veya orada kalmaya devam etmek şeklinde seçimlik olarak düzenlenmiştir.(2) Olayda D bankanın sistemine girmiş ve hesaptaki parayı transfer etmeye çalışmıştır. Veriyi değiştirmeye çalıştığı için bir süre sistemde kaldığından girme fiilinin yanı sıra orada kalma fiili de tamamlanmıştır. (1)

Bilişim Sistemindeki Verilere Müdahale suçunun fiil unsuru ise verileri bozma, yok etme, değiştirme veya erişilmez kılma, sisteme veri yerleştirme, var olan verileri başka bir yere gönderme şeklinde seçimlik olarak düzenlenmiştir. (2) Olayda D banka sistemine girerek seçimlik hareketlerden verileri değiştirmek ve başka bir yere göndermek istemiş ne var ki sistem bozularak tüm hesap bilgileri silinmiştir. Fiil unsuru yarıda kalmıştır. Mesele teşebbüs kapsamında değerlendirilecektir. (1) Sistemin bozularak hesap bilgilerinin silinmesi verileri yok etme olarak değerlendirilebilir. Bu durumda seçimlik neticelerden biri gerçekleşmiştir. (Ek puan 1)

c. Fail: Bu suçlar herkes tarafından işlenebilir. Olayda fail D'dir. (B ve C için bakınız iştirak)

d. Mağdur: Bu suçların mağduru bilişim sisteminin ve sistemdeki verilerin ait olduğu, bunlar üzerinde hak sahibi olan kişi veya kişilerdir. Olayda A'nın hesap bilgileri olduğundan A mağdurdur. Ayrıca tüm hesap bilgileri silindiğinden bankanın tüm müşterileri de mağdurdur. Sistem ve sistemdeki veriler bankaya ait olduğundan banka özel banka ise bankanın sahipleri, kamunun bankası ise toplumu oluşturan herkes mağdur, banka tüzel kişiliği suçtan zarar görendir. (2)

2. Manevi Unsur

Her iki suçun da manevi unsuru kasttır. Fail bilerek ve isteyerek banka sistemine girmiş ve buradaki verileri değiştirmeye çalışmıştır. Sistemin bozularak hesap bilgilerinin silinmesi verileri yok etme olarak değerlendirildiğinde ise yok etmeye ilişkin kastı bulunmamaktadır. (Ek puan 1)

3. Hukuka Aykırılık Unsuru

Olayda herhangi bir hukuka uygunluk nedeni bulunmamaktadır.

B. NİTELİKLİ UNSURLAR

Bilişim Sistemine Girme suçu bakımından, sisteme girme fiili nedeniyle sistemin içerdiği verilerin yok olması veya değişmesi neticesinin ortaya çıkması netice sebebiyle ağırlaşmış haldir. (2) Olayda failin sisteme girmesi ve sistemdeki tüm hesap bilgilerinin silinmesi ile bu hal oluşmuştur. Bu ağır netice bakımından en azından taksirin varlığı aranır (bu neticeye ilişkin kastının varlığı halinde doğrudan Bilişim Sistemindeki Verilere Müdahale suçu oluşur).(2) D açısından bu netice öngörülebilir ise taksirinin varlığından söz edilebilir. D bilgisayar mühendisi olduğundan neticenin de öngörülebilir olduğunu söyleyebiliriz. Eğer sistemin özellikleri hakkında detaylı bilgiye sahipse olası kastın olduğu kabul edilir. (1) Sistemin kendi kendine bozulduğu düşünülürse ağır netice ile fiil arasında nedensellik bağı oluşmayacağından ağır netice yüklenemeyecektir. (Ek 1 puan)

Bilişim Sistemindeki Verilere Müdahale suçunun banka veya kredi kurumuna ya da bir kamu kurum veya kuruluşuna ait bilişim sistemi üzerinde işlenmesi cezayı artıran bir nitelikli haldir. Olayda bankaya ait bir bilişim sistemi üzerinde bu suç işlendiği için nitelikli hal gerçekleşmiştir. (1)

C. KUSUR

Olayda kusur ile ilgili değerlendirilmesi gereken bir sorun yoktur.

D. SUÇUN ÖZEL GÖRÜNÜŞ BİÇİMLERİ

1. Teşebbüs

Failin, işlemeyi kastettiği bir suçu elverişli hareketlerle doğrudan doğruya icraya başlayıp da elinde olmayan nedenlerle tamamlayamaması halinde teşebbüs gündeme gelir. D, bilişim sistemindeki verileri değiştirmek için sisteme girmiş fakat veriyi değiştirme işlemini gerçekleştirilmeden sistem bozularak tüm veriler silindiğinden fiil tamamlanamamıştır. G Bilişim Sistemindeki Verilere Müdahale suçuna teşebbüsten sorumlu olacaktır. (1)

2- İştirak

Olayda D herhangi bir suç işleme kararı olmamasına rağmen, B ve C'nin talebi üzerine banka sistemine girerek verileri değiştirmeye çalıştığından, B ve C azmettirendir. (1)

3- İçtima

Bilişim Sistemine Girme suçu bağlamında hem girme hem de sistemde kalma filleri tamamlanmıştır. Tüketen-tüketilen norm ilişkisi bağlamında cezalandırılmayan sonraki hareket olduğundan sadece girme fiilinden cezalandırılacaktır. (2)

Bilişim Sistemine Girme suçu ile Bilişim Sistemindeki Verilere Müdahale suçu arasında görünüşte içtima kapsamında asli-tali norm ilişkisi bulunduğu, failin yalnızca asli norm olarak Bilişim Sistemindeki Verilere Müdahaleden sorumlu tutulacağı söylenebilir. Farklı görüşlere göre burada gerçek içtima veya fikri içtima kuralları uygulanmalıdır. (2)

Ayrıca tüm müşteri bilgileri silindiğinden aynı neviden fikri içtima hükümlerine de gidilebilir. (1)

Dördüncü Olay

(Toplam 13)

I. OLAY VE HUKUKİ SORUN

Bilgisayar mühendisi olan D'nin A'nın banka hesabına girmesi ve hesaptaki parayı transfer etmeye çalışması *Bilişim Sistemi Aracılığıyla Çıkar Sağlama* suçu bakımından değerlendirilir. (Bu suç yukarıdaki suçlarla birlikte değerlendirilmiş olabilir. Aynı puan verilmelidir) (1+1)

II. KORUNAN HUKUKİ DEĞER

Bu suç ile korunan hukuki yarar bilişim sistemlerinin güvenliğidir.

A. SUÇUN TEMEL UNSURLARI

1. Maddi Unsurlar

a. Suçun Konusu: Bu suçun konusu bilişim sistemi ve verilerdir. Bilişim sistemi, verileri toplayıp yerleştirdikten sonra bunları otomatik işleme tabi tutma olanağı veren manyetik sistemlerdir. Olayda bankaya ait sistem bir bilişim sistemidir. Sistemdeki her türlü bilgi veri kapsamındadır. Olayda da sistemdeki hesap bilgileri suçun konusudur.

b. Fiil: Fiil unsuru sistemin işleyişini bozma veya engelleme, verileri bozma, yok etme, değiştirme veya erişilmez kılma, sisteme veri yerleştirme, var olan verileri başka bir yere gönderme suretiyle haksız çıkar

sağlanması ile oluşur. (2) Olayda da A'nın hesabındaki paranın transfer edilmeye çalışılması ile bilişim sistemi aracılığıyla çıkar sağlanmaya çalışılmış ancak sistem bozulduğundan fiil unsuru yarıda kalmıştır. Mesele teşebbüs kapsamında değerlendirilecektir. (1) *(Netice olarak yazılması durumunda da puan verilmelidir)*

c. Netice: Bilişim Sistemi Aracılığıyla Çıkar Sağlama Suçunun neticesi haksız bir çıkar sağlamaktır. Her türlü fayda bu kapsamdadır. Olayda A'nın hesabındaki paranın kendi hesaplarına transferi haksız bir çıkardır. (1) Netice gerçekleşmediğinden teşebbüste incelenecektir.

d. Fail: Bu suçlar herkes tarafından işlenebilir. Olayda fail D'dir. *(B ve C için bakınız iştirak)*

e. Mağdur: Bu suçların mağduru bilişim sisteminin ve sistemdeki verilerin ait olduğu, bunlar üzerinde hak sahibi olan kişi veya kişilerdir. Olayda A mağdurdur. Ayrıca sistem ve sistemdeki veriler bankaya ait olduğundan banka özel banka ise bankanın sahipleri, kamunun bankası ise toplumu oluşturan herkes mağdur, banka tüzel kişiliği suçtan zarar görendir.

2. Manevi Unsur

Suçun manevi unsuru kasttır.

3. Hukuka Aykırılık Unsuru

Olayda herhangi bir hukuka uygunluk nedeni bulunmamaktadır.

B. NİTELİKLİ UNSURLAR

Bilişim Sistemindeki Verilere Müdahale suçunun banka veya kredi kurumuna ya da bir kamu kurum veya kuruluşuna ait bilişim sistemi üzerinde işlenmesi cezayı artıran bir nitelikli haldir. Bu nitelikli halin bilişim sistemi aracılığıyla haksız çıkar sağlama suçu bakımından uygulanıp uygulanmayacağı tartışmalı olmakla birlikte baskın görüş uygulanacağı yönündedir. (1) Olayda bankaya ait bir bilişim sistemi üzerinde bu suç işlendiği için nitelikli hal gerçekleşmiştir.

C. KUSUR

Olayda kusur ile ilgili değerlendirilmesi gereken bir sorun yoktur.

D. SUÇUN ÖZEL GÖRÜNÜŞ BİÇİMLERİ

1. Teşebbüs

D, bilişim sistemindeki verileri değiştirmek için sisteme girmiş fakat veriyi değiştirme işlemini gerçekleştirilmeden sistem bozularak fiil tamamlanamamıştır. D Bilişim Sistemi Aracılığıyla Haksız Çıkar Sağlama suçuna teşebbüsten sorumlu olacaktır. (1)

2- İştirak

Olayda D herhangi bir suç işleme kararı olmamasına rağmen, B ve C'nin talebi üzerine banka sistemine girerek verileri değiştirmeye çalıştığından, B ve C azmettiredir. (1)

3. İçtima

Bilişim Sistemindeki Verilere Müdahale ile Bilişim Sistemi Aracılığıyla Çıkar Sağlama suçu arasında görünüşte içtima kapsamında asli-tali norm ilişkisi bulunduğu, failin yalnızca asli norm olarak Bilişim Sistemi Aracılığıyla Çıkar Sağlamadan sorumlu tutulacağı söylenebilir. Farklı görüşlere göre burada gerçek içtima veya fikri içtima kuralları uygulanmalıdır. (2)

Bilişim Sistemi Aracılığıyla Çıkar Sağlama suçu bir başka suç oluşmaması durumunda uygulanacaktır. Bu haliyle mutlak tali normdur. (1) Olayda bilişim sistemi aracılığıyla hırsızlık gündeme gelebilir. (1)

Beşinci Olay

(Toplam 21)

I. OLAY VE HUKUKİ SORUN

A'nın E vasıtasıyla haber göndererek vergi cezası kesmemesi karşılığında yüklü miktarda para talep etmesi *Rüşvet Suçu* kapsamında değerlendirilmelidir. (1+1)

II. KORUNAN HUKUKİ DEĞER

Bu suç ile korunan hukuki değer kamu idaresinin ve görevlilerinin dürüstlük ve saygınlığının korunmasıdır.

A. SUÇUN TEMEL UNSURLARI

1. Maddi Unsurlar

a. Suçun Konusu: Rüşvet suçunda suçun konusu kamu görevlisinin sağladığı yarardır/menfaattir. (1) Olayda vergi cezası kesilmesi işi ve bunun karşılığında talep edilen yüklü miktarda para suçun konusudur. (1)

b. Fail: Karşılaşma suçu olan rüşvet suçunun fiil unsuru, kamu görevlisine veya göstereceği kişiye menfaat sağlanması ve karşısında kamu görevlisinin bu menfaati sağlamasıdır. Bu hususta anlaşmış olunması, suçun gerçekleşmesi bakımından yeterlidir. (3) Rüşvet teklifinin hangi taraftan esasen geldiği önem taşımaz.

Olayda A'nın E vasıtasıyla haber göndererek vergi cezası kesmemesi karşılığında yüklü miktarda para talep etmesi ve C'nin teklifi kabul etmiş gibi görünmesi sebebiyle gerçekte bir anlaşma sağlanamamıştır. Bu husus teşebbüste tekrar ele alınacaktır. (2)

c. Fail: Rüşvet suçu çok failli bir karşılaşma suçudur. Rüşvet veren herkes, rüşvet alan ise sadece kamu görevlisi olabilir. (2) Olayda rüşveti isteyen kamu görevlisi A faildir. (1) E rüşvet isteğini C'ye iletmış C de talebi kabul etmiş gibi görünmüştür. Bu nedenle C fail değildir. E'nin durumu iştirakte ele alınacaktır.

d. Mağdur: Rüşvet suçunun mağduru toplumu oluşturan herkeştir.

2. Manevi Unsurlar

Rüşvet suçunun manevi unsurları, görevin ifasıyla ilgili bir işi (görevin gereklerine uygun veya aykırı olarak) yapma veya yapmama amacı ile kasttır. Olayda, görevin gereklerine aykırı olarak vergi cezası kesilmemesi amacıyla rüşvet talebinde bulunulmuştur. (1)

3. Hukuka Aykırılık Unsuru

Olayda hukuka aykırılık ile ilgili değerlendirilmesi gereken bir sorun yoktur.

B. NİTELİKLİ UNSURLAR

Olayda herhangi bir nitelikli hal bulunmamaktadır.

C. KUSUR

Mazeret nedenlerinden haksız tahrik gündeme gelebilir. Haksız bir fiilin meydana getirdiği hiddet veya şiddetli elemin etkisi altında suç işleyen kimse bakımından kusuru azaldığı için cezada indirime gidilir. (1) Olayda A soruşturma sonucu kendisine karşı işlenmiş ve işlenmek istenen suçları öğrenmiştir. Eğer bu haksız fiillerin etkisi altında suç işlemiş ise haksız tahrik hükümleri uygulanacaktır. (1)

D. SUÇUN ÖZEL GÖRÜNÜŞ BİÇİMLERİ

1. Teşebbüs

Rüşvet suçu bakımından özel bir teşebbüs hali düzenlenmiştir. Buna göre kamu görevlisinin rüşvet talebinde bulunması ve fakat bunun kişi tarafından kabul edilmemesi halinde fail hakkında verilecek ceza indirilir. (2) Olayda her ne kadar C talebi kabul etmiş görünse de, asıl amacı durumu Savcılığa bildirerek C'yi yakalatmaktır. Yargıtay bu gibi durumlarda rüşvet talebini kabul etmiş görünen kişi bakımından teşebbüs hükümlerini uygulamamaktadır. Dolayısıyla sadece talep eden kamu görevlisi teşebbüsten sorumludur. (2) Bir görüşe göre de anlaşmış gibi görünme halinde açıkça kabul etmeme olmadığı için genel teşebbüs uygulanır.(Ek puan 2)

2. İştirak

Rüşvet suçunda rüşvet veren ve alanın dışında suça iştirak mümkündür. Olayda A'nın rüşvet talebini E C'ye iletmiştir. Rüşvet teklif veya talebinin karşı tarafa iletilmesi, rüşvet anlaşmasının sağlanması veya rüşvetin temini hususlarında aracılık eden kişi, kamu görevlisi sıfatını taşıyıp taşımadığına bakılmaksızın, müşterek fail olarak cezalandırılır. Dolayısıyla E de müşterek fail olarak sorumlu tutulacaktır. (2)

3- İçtima

Olayda içtima ile ilgili bir sorun bulunmamaktadır.

Metin Sorusu (Toplam 12)

Cinsel suçlarda rıza bir hukuka uygunluk nedeninden ziyade esas itibariyle tipikliğin gerçekleşmesini engelleyen bir niteliğe sahiptir. Bu ayrım hata bakımından önem arz etmektedir. Zira tipikliğin maddi unsurlarında hata kastı kaldırırken, hukuka uygunluk nedenlerinin koşullarında hata kusurluluğu etkilemektedir. (2)

Rızanın geçerliliği ilgilinin yetişkin veya çocuk olmasına ve cinsel davranışın boyutuna bağlı olarak farklılık arz eder. Yetişkinler açısından cinsel davranışların tüm boyutlarına yönelik rıza geçerlidir, cinsel taciz veya cinsel saldırı suçu oluşmaz. Ancak vücut bütünlüğüne çok ağır zarar verebilecek veya yaşamı tehlikeye sokabilecek cinsel davranışlara ilişkin rızanın geçersizliğinden söz edilebilir. (3)

Çocuklar açısından, 15 yaşını bitirmemiş veya 15 yaşını bitirmiş ama algılama yeteneği gelişmemiş olanların her türlü cinsel davranışa ilişkin rızası geçersizdir. (3) Buna karşılık diğer çocukların (15 yaşını doldurmuş ve algılama yeteneği gelişmiş) cinsel ilişki dışındaki (zira bu fiiller reşit olmayanla cinsel ilişki suçu kapsamında cezalandırılmaktadır(1)) cinsel davranışlara gösterdikleri rıza geçerlidir, cinsel taciz veya cinsel istismar suçu oluşmaz. (3)